

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 23. apríla 2015 v Bratislave v trestnej veci obvinenej **I. A. a spol.** pre pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a iné, o sťažnosti obvinených I. A. a J. R. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 1. apríla 2015, sp. zn. Tp 54/2014, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvinených I. A. a J. R. **sa z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 1. apríla 2015, sp. zn. Tp 54/2014, rozhodol o tom, že: **I/** Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť obvinených I. A., nar. X., t.č. v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica a J. R., nar. X., t.č. v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica o prepustenie z väzby na slobodu zamietá; **II/** Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub obvinených I. A. a J. R. neprijíma; **III/** Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. u obvinených I. A. a J. R. dohľad probačného a mediačného úradníka neukladá; **IV/** Podľa § 81 ods. 1 Tr. por. návrh obvinených I. A. a J. R. na zloženie a prijatie peňažnej záruky na nahradenie väzby neprijíma.

Proti tomuto uzneseniu podali sťažnosti obaja obvinení, ktoré tiež prostredníctvom svojich obhajcov bližšie písomne zdôvodnili (č. l. 403-409 spisu).

Obvinená I. A. v podanej sťažnosti opakovane poukázala na dôvody, ktoré uviedla v žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, kde navrhla aj alternatívy náhrady za väzbu.

Výslovne prehlásila, že nebola a nie je v žiadnej organizovanej skupine, ktorá by páchala trestnú činnosť. Je pravda, že bola účtovníčka a konateľ spoločnosti, pretože žije na území Slovenska a vyžadovalo sa, aby konateľom bol občan Slovenskej republiky. Absolútne nevie ovplyvniť akékoľvek ďalšie dokazovanie alebo dokonca zasahovať do úkonov s cieľom páchať trestnú činnosť. Pokiaľ ide o dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., súd sa vôbec nezaoberal odôvodnením, či je v jej prípade daná dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, že dokoná trestný čin, za ktorý je stíhaná, alebo že vykoná ďalší trestný čin, ktorý mala pripravovať alebo ktorým hrozila. Záverom uviedla, že zákon pri tomto dôvode väzby práveže umožňuje uplatniť náhradu za väzbu inými zákonnými možnosťami, a preto jej nie je zrejmé, čo mal súd na mysli, keď konštatoval, že uvedené záruky nie sú spôsobilé nahradiť účel väzby vo vzťahu k zabráneniu následku, ktorý je uvedený v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody preto obvinená odvolací súd žiada, aby prehodnotil vykonané dokazovanie a prepustil ju z väzby na slobodu. Opätovne pritom ponúka alternatívy ako náhradu za väzbu, ktoré ponúkla už v žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu.

Pokiaľ ide o obvineného J. R., tento v odôvodnení podanej sťažnosti uviedol, že s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení nemôže súhlasiť. Ide len o všeobecné konštatovanie bez uvedenia jediného konkrétneho dôkazu, ktorý by nasvedčoval podozreniu, že skutky, pre ktoré je stíhaný sa skutočne stali a že sa ich dopustil. Od jeho poslednej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu bolo vypočutých viac ako 28 svedkov a boli tiež vykonané previerky výpovedí, a podľa jeho názoru neexistuje žiaden priamy dôkaz o tom, že boli uskutočňované a realizované fiktívne obchody s cukrom, ako to bolo uvedené v napadnutom uznesení. Podozrievanie jeho osoby súdom zo spáchania trestnej činnosti je len v rovine domnienky bez jediného konkrétneho dôkazu. V dôsledku prerušenia jeho podnikania (následkom jeho vzatia do väzby) hrozí vznik škody, pričom zabránenie vzniku ďalších škôd a negatívnych dopadov na podnikanie je tiež dôvodom jeho žiadosti o prepustenie z väzby. Čo sa týka potom dôvodnej obavy z jeho úteku (§ 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.), táto by musela byť preukázaná skutočnosťou, vyplývajúcou z jeho správania, ktorá by takejto hrozbe nasvedčovala, avšak žiadne takéto konanie z jeho strany zistené nebolo. To, že je občanom Maďarska nemôže byť dôvodom väzobného stíhania, pretože takýto dôvod by bol evidentnou diskrimináciou voči občanovi členského štátu Európskej únie. Ak ide o hrozbu vysokého trestu, táto je postavená na základe domnienky. V súvislosti s dôvodom

tzv. preventívnej väzby poukázal na to, že doteraz vykonané dôkazy preukazujú, že v jeho konaní išlo riadne podnikanie bez akéhokoľvek náznaku trestnej činnosti. Nemožno z toho preto vyvodit' záver, že páchal trestnú činnosť a že v nej bude pokračovať. Je v rozpore so zdravým úsudkom predpokladať, že by mohol pokračovať v trestnej činnosti, keď v obchodných spoločnostiach, ktoré sú predmetom šetrenia orgánov činných v trestnom konaní sa vykonáva aj mesačne daňová kontrola, teda zvýšený dohľad daňových orgánov.

Záverom obvinený zdôraznil, že vzhľadom na pokročilé štádium vyšetrovania a v rámci neho vykonané dôkazy podľa jeho názoru bolo preukázané, že pominuli základné materiálne podmienky väzby. Dôvody väzby uvedené v § 71 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ Tr. por. teda už u neho neexistujú. V prípade, že bude prepustený na slobodu, chce obnoviť prevádzku svojich obchodných spoločností a opätovne zamestnať pracovníkov a tak zabezpečiť pre nich a ich rodiny každodenné živobytie. Čo sa týka jeho návrhov na prijatie písomného sľubu, uloženia probačného a mediačného úradníka a prijatia peňažnej záruky na nahradenie väzby, pridržiava sa všetkého, ako uviedol v jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, pričom je ochotný sa podriaadiť všetkým obmedzeniam, ktoré by mu boli dané (príp. aj také, že neopustí územie Slovenskej republiky).

Z dôvodov vyššie popísaných preto obvinený J. R. navrhol jeho žiadosti vyhovieť a prepustiť ho z väzby za súčasného prijatia záruk, ktoré v zmysle Trestného poriadku súdu ponúkol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne zistiac, že sťažnosti sú prípustné a boli podané oprávnenými osobami v zákonom stanovenej lehote, postupom v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovatelia podali sťažnosť, ako aj konanie týmto výrokom predchádzajúce, pričom dospel k takému záveru, že podané sťažnosti nie sú **dôvodné**.

Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej jednotky finančnej polície, Expozitúry Stred - Banská Bystrica z 25. júna 2014, ČVS: PPZ-128/NKA-FP-ST-2014, bolo podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Tr. por. začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vznesené obvinenie I. A. v bodoch 1/ a 2/ pre pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného do 01. októbra 2012 spáchaný v jednočinnom súbehu so zločinom skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4

Tr. zák., v bode 3/ pre pokračovací zločin daňového podvodu podľa § 277a ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. účinného od 01. októbra 2012 spáchaný v jednočinnom súbehu so zločinom skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., I. A., J. R., Ing. P. N. a P. Š. v bode 4/ pre pokračovací zločin daňového podvodu spáchaný závažnejším spôsobom konania podľa § 277a ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. účinného do 01. októbra 2012 s poukazom na ustanovenie § 138 písm. i/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu so zločinom skrátenia dane a poistného spáchaným závažnejším spôsobom konania podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 4 Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. i/ Tr. zák., I. A. a J. R. v bode 5/ pre zločin neodvedenie dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného do 01. októbra 2012 spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., v bode 6/ pre pokračovací zločin daňového podvodu podľa § 277a ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. účinného od 01. októbra 2012 spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., v bode 7/ pre zločin daňového podvodu podľa § 277a ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. účinného od 01. októbra 2012 v jednočinnom súbehu so zločinom skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. spáchané formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., ktorých sa mali dopustiť na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Obvinení I. A. a J. R. boli do väzby vzatí uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 26. júna 2014, sp. zn. Tp 54/2014, a to I. A. z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. s tým, že lehota väzby jej začala plynúť od 24. júna 2014 o 6.00 hod. a J. R. z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. s tým, že lehota väzby mu začala plynúť od 24. júna 2014 o 6.15 hod. Sťažnosti obvinených proti tomuto rozhodnutiu boli uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. júla 2014, sp. zn. 1 Tost 24/2014, zamietnuté.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 28. augusta 2014, sp. zn. Tp 54/2014, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. septembra 2014, sp. zn. 5 Tost 33/2014, bola žiadosť obvinenej I. A. o prepustenie z väzby na slobodu zamietnutá a rovnako tak nebolo uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 20. októbra 2014, sp. zn. Tp 54/2014, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. novembra 2014, sp. zn. 4 Tost 37/2014, vyhovené ani žiadosti obvineného J. R. o prepustenie z väzby na slobodu.

Naposledy bolo o väzbe obvinených rozhodované uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 18. decembra 2014, sp. zn. Tp 54/2014, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. januára 2015, sp. zn. 4 Tost 44/2014, ktorým došlo u obvinených I. A. a J. R. k predĺženiu lehoty trvania väzby do 24. júna 2015.

Dňa 25. marca 2015 predložil prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sudcovi pre prípravné konanie príslušného súdu žiadosti obvinených I. A. a J. R. o prepustenie z väzby na slobodu, a to tiež spolu s vyjadrením o tom, že im nevyhovelo.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a/ ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

c/ bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 80 ods. 1 Tr. por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ alebo c/, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak

b/ obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej

činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaneho prípadu za dostatočný a prijme ho,

c/ s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 81 ods. 1 Tr. por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ alebo c/, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie rozhodnúť o ponechaní obvineného na slobode alebo o jeho prepustení na slobodu aj vtedy, ak obvinený zložil peňažnú záruku a súd alebo sudca pre prípravné konanie ju prijme. Ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 2 písm. a/ až c/ alebo e/, alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 4 alebo podľa § 80 ods. 3, možno peňažnú záruku prijať, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Obvinenému sa vždy uloží povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu zmenu miesta pobytu. So súhlasom obvineného môže peňažnú záruku zložiť aj iná osoba, ale pred jej prijatím musí byť oboznámená s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, v ktorých sa nachádza dôvod väzby. Na dôvody, pre ktoré peňažná záruka môže pripadnúť štátu, musí sa obvinený a osoba, ktorá peňažnú záruku zložila, vopred upozorniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal predložený spisový materiál a dospel k takému názoru, že sudca pre prípravné konanie rozhodol v posudzovanom prípade správne a v súlade so zákonom, ak podané žiadosti obvinených I. A. a J. R. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol. Na vydanie napadnutého uznesenia boli splnené všetky tak formálne (procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu) ako i materiálne podmienky (hmotnoprávne predpoklady väzby).

V prvom rade treba súhlasiť s tým, že vo veci dosiaľ nazhromaždené dôkazy i naďalej dostatočným spôsobom odôvodňujú podozrenie, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie sa stali, vykazujú znaky konkrétnych trestných činov a sú dôvody na podozrenie, že sa na nich podieľali (spolu s ďalšími osobami) i sťažovatelia. V tejto súvislosti treba opätovne upozorniť na tú skutočnosť, že pri skúmaní splnenia predmetnej materiálnej podmienky väzby sa neprístupuje k hodnoteniu dôkazov tak, ako je tomu na hlavnom pojednávaní. V danom konaní sa totiž nerozhoduje o vine obvinených, kedy sa vyžaduje

úplná istota. Musia tu však existovať rozumné dôvody, svedčiace pre konštatovanie pretrvávajúcej dôvodnosti podozrenia zo spáchania stíhaných skutkov. A tie v predmetnej veci existujú.

Voči I. A. a J. R. je podľa dostupných dôkazov (účtovnej, daňovej a bankovej dokumentácie, výsluchov obvinených a svedkov) stále dôvodne vedené trestné stíhanie pre závažnú daňovú trestnú činnosť rozsiahleho charakteru, ktorá mala byť páchaná dlhodobo a sofistikovaným spôsobom, keď od posledného väzobného rozhodovania sa v dôkaznej situácii nič zásadné v prospech obvinených neudialo. Ak ide o samotné vyšetrovanie, tak toto i podľa názoru sťažnostného súdu prebieha v danej veci zákonným spôsobom a bez prietáhov, pričom aj naďalej je samozrejme povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace tak v prospech ako i v neprospech obvinených (v súlade s ust. § 2 ods. 10 Tr. por.). K sťažnostným námietkam obvinených je potom potrebné uviesť iba toľko, že ide o ich vlastné hodnotenie dosiaľ zabezpečených dôkazov, resp. o spôsob ich obhajoby, ktorá je ich právom.

S napadnutým rozhodnutím je nevyhnutné sa napokon stotožniť i ohľadne ustálenia jednotlivých väzobných dôvodov, keď konkrétne u obvinenej I. A. je daný dôvod väzby uvedený v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a obvineného J. R. dôvody uvedené v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. Na konkrétnych skutočnostiach špecifikovaných v predchádzajúcich väzobných rozhodnutiach, odôvodňujúcich obavu u obvinených z konania predpokladaného v citovaných ustanoveniach, sa nič nezmenilo, a tak zákonné podmienky pre trvanie tzv. preventívnej väzby, a u obvineného J. R. aj tzv. útekovej väzby neustále existujú.

V súvislosti so spomínanými „konkrétnymi skutočnosťami“, ktoré majú v tom - ktorom prípade opodstatňovať dôvodnú obavu z následku resp. viacerých následkov uvedených v § 71 Tr. por., možno pritom opätovne zdôrazniť tú skutočnosť, že ich posúdenie je vždy na dôslednom zvážení príslušného konajúceho súdu (keďže zákon tu nedáva žiadnu odpoveď), ktorý tu prihliada na všetky okolnosti posudzovaného prípadu, dôkaznú situáciu, ako aj osobu a pomery obvineného. Neexistujú a ani nemôžu existovať v tomto ohľade žiadne nemenné kritéria.

A napokon ako správny možno označiť i ten záver sudcu pre prípravné konanie, že ani u jedného z obvinených nie je možné v danom štádiu konania predovšetkým vzhľadom na povahu stíhanej trestnej činnosti (jej závažnosť, rozsah, dlhodobosť a následky) uvažovať

či už o prijatí ich písomného sľubu podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por., uložení dohľadu probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por., alebo prijatí ich návrhu na zloženie peňažnej záruky podľa § 81 ods. 1 Tr. por.

Tiež podľa názoru najvyššieho súdu nie je možné považovať ani jeden z vyššie uvedených procesných inštitútov v danom prípade za dostatočný z pohľadu možného nahradenia väzby. Jej účel nie je totiž možné u I. A. a ani u J. R. rovnako dobre dosiahnuť stíhaním menovaných na slobode za súčasného prijatia niektorého (niektorých) zo zmieňovaných substitučných inštitútov, keďže takéto záruky nie sú spôsobilé u nich vzhľadom na skôr uvedené eliminovať riziko hroziace z možného konania predvídaného v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., u obvineného J. R. i v § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

Z vyššie ozrejmených dôvodov preto najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunciate tohto rozhodnutia (a to opätovne už nerozhodujúc samostatnými výrokmi o návrhoch obvinených na nahradenie väzby, keďže o nich rozhodoval už prvostupňový súd, s čím sa tento plne stotožnil).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 23. apríla 2015

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová